

Projectgroepoverleg 2 Arkemheen, donderdag 1 juli 2021

- PG: [REDACTED]
- SBB: [REDACTED]
- Waterschap Vallei Veluwe: [REDACTED]
- Arcadis [REDACTED]

N.a.v. verslag PGO 1

- Doelen weidevogels: n.a.v. actie [REDACTED] m.b.t. belangrijk weidevogelgebied, de provincie kijkt breder naar GNN, het is een bewuste keuze om de weidevogeldoelen mee te nemen. We kijken waar Natura 2000- en weidevogeldoelen samen kunnen gaan. De juridische status voor de weidevogelsoorten is dat aantallen in Arkemheen meetellen mee in de landelijke SvI. Er is wel onderscheid qua status, maar beide nemen we mee in dit beheerplan.
- Meenemen formats WUR/LNV: n.a.v. actie [REDACTED] inhoudelijk nemen we de formats mee, maar we nemen ze niet keihard als dwingend format op in het beheerplan. De formats zijn nog niet vastgesteld als het beheerplan gereed moet zien. Verwijzen naar de inhoud van de concept-formats is wel mogelijk. Criterium is bijvoorbeeld 200 ha foerageergebied, daarnaast ook rustgebied. Voor de benodigde oppervlakte voor kleine zwaan kijken we ook over de grens van het Natura 2000-gebied naar de Randmeren. Geschikt weidevogelgebied kan ook geschikt zijn voor winterganzen, maar optimaal winterganzen gebied is veel productiever dan weidevogelgebied.
- Trend vegetatieontwikkeling: is deze te correleren aan de trend van weidevogels/ganzen? Daarvoor is meer input nodig t.a.v. vegetatieontwikkeling (actie [REDACTED] uit PGO1). [REDACTED]: voor N13.01 zijn er geen monitoringseisen, er wordt dus geen vegetatie gekarteerd, alleen de vogels zelf.
- [REDACTED] contact met gemeente: in plaats daarvan met [REDACTED] (SBB) die eerder contact heeft gehad met de gemeente. De weg is afgesloten middels bebording, maar de maatregel is niet effectief, het verkeer is er nog steeds. Op basis van dit beheerplan kijken we of een aanvullende maatregel nodig is. [REDACTED]: het gaat niet alleen om het afsluiten, de mensen die er wel mogen komen rijden ook nog eens te hard.
- [REDACTED] m.b.t. peilbesluit: er wordt bij het waterschap hiervoor nog een interne projectleider gezocht voor de aanpassing van het peilbesluit in 2022. In de loop van 2021 wordt hierover meer duidelijk. Het nieuwe peilbesluit wordt gericht op de natuurwaarden en de doelen die er liggen. Veen-oxidatie zal een rol spelen als gevolg van ontwatering. Kijken in hoeverre dit past bij N2000-doelen, nog hoger opzetten peil wordt misschien te nat voor deze doelen. Wordt dus een aandachtspunt. Veen ligt in het gebied vooral in de zuidwesthoek, speelt misschien meer in Eempolder. Benodigde aanpassingen vanuit N2000 moeten tijdig bij het waterschap worden aangegeven.

Toelichting [REDACTED], zie ppt

Hoofdstuk 6 maatregelen vorige beheerplanperiode

- [REDACTED]: het aantal weidevogels valt mogelijk nog mee, het zijn echter vooral oudere dieren, als deze sterven neemt de populatie snel af. Zijn er gegevens over broedsucces? Leeftijd speelt een belangrijke rol. [REDACTED]: er is geen aanwas van buiten het SBB-terrein. [REDACTED] aangegeven dat dit een sink-populatie is [REDACTED]: er treedt nu geen verjonging op.

Er zijn verder geen op-/aanmerkingen op de maatregelen uit de vorige beheerplanperiode.

Hoofdstuk 7 visie doelbereik

- [REDACTED]: zijn maatregelen voor weidevogels afdwingbaar? Wat als een boer zegt, ik heb geen zin hierin? Uitkopen ... ? Alleen voor watersnip en kemphaan zijn er VR-doelstellingen als broedvogel en daarvoor zouden dus instandhoudingsdoelstellingen voor het gebied kunnen worden opgenomen in het aanwijzingsbesluit, voor andere soorten is dit niet mogelijk gerelateerd aan de weidevogel-broedvogel-doelstelling.
- [REDACTED] weidevogels hebben geen N2000-beschermingsstatus en maatregelen zijn dus niet afdwingbaar middels het Natura 2000-beheerplan. De provincie vindt de weidevogels belangrijk en wil deze daarom dan ook in het beheerplan opnemen. Daarmee committeert de provincie zich ook aan maatregelen en beleid. De provincie zal zich wel inzetten de weidevogeldoelen te realiseren door samenwerking met ander partijen.

- [REDACTED]: via nationale doelen, IBA-rapportage (International Bird Area) is het niet ondenkbaar dat er nieuwe doelen komen voor vogels binnen de N2000 systematiek. Die komen er echter niet tijdig voor dit beheerplan.
- [REDACTED]: het woord "compromisloos" niet opnemen in de tekst van het beheerplan. De gepresenteerde visie wordt door de projectgroep onderschreven.

Hoofdstuk 8 maatregelen volgende beheerplanperiode

- Worden er al richtingen / voorwaarden aan peilbesluit gegeven in dit plan? Nee, niet op dit abstractieniveau. De voorwaarden moeten in nader overleg met andere partijen worden opgesteld. [REDACTED]: liefst zo concreet mogelijk opnemen welke maatregelen moeten worden genomen i.r.t. de GVG per deelgebied. [REDACTED]: nu is opgenomen dat de voorwaarden voor watersnip zijn GVG 0 tot -20 en in de zomer -40. Watersnip is het meest kritisch. In het huidige peilbesluit is de grutto als doelsoort opgenomen, wordt nu als minder kritisch beschouwd. De voorwaarden voor de grutto wordt niet gehaald. Discussiepunt is hoe abstract/concreet dit kan worden opgenomen. De uitwerking van maatregelen vraagt nog aandacht.
- [REDACTED]: bebording / afsluiting schouwpaden wordt niet nageleefd. Op de viskaart staan watergangen als blauwe lijnen door gebied. Er zijn ook watergangen zonder schouwpaden, die watergangen zouden bijvoorkeur van de kaart voor visrecht moeten worden gehaald. [REDACTED] dit ligt gevoelig, juridisch is het voor vissers nu goed geregeld, goed om naar te kijken hoe dit vorm geven. Sloten op beheerhekken zijn een optie.
- [REDACTED]: we moeten ons in het beheerplan niet teveel laten belemmeren door mogelijke hobbels. Bij het opstellen van het plan moeten we kijken naar wat vanuit ecologie nodig is, niet wat haalbaar is of draagvlak heeft.
- [REDACTED]: kunnen we vernatten vooruitlopend op weidevogelbeheerplan? Ja, want een weidevogelbeheerplan voor het hele gebied heeft nogal wat voeten in de aarde en zal tijd kosten. Volgend jaar kan je al een perceel vernatten en bijdragen om de negatieve populatie trend om te buigen. Er zullen best agrariërs hieraan mee willen werken. Zo benoemen: vooruitlopend op.
- [REDACTED]: zit dit ook al in beheerpakketten agrarisch natuurbeheer? [REDACTED]: de lokale agrarische natuurvereniging zorgt met pompen voor plasdras situaties, niet voor geschikte oevers [REDACTED] zijn op grond van het plan van 2018 (deel Arkemheen) al wel plas dras beschreven en gerealiseerd? Checken of dit van pakketten deel uitmaakt (actie [REDACTED]). Kwantificeren aantal percelen / lengte oevers is volgens [REDACTED] lastig, we hebben geen zicht op wat er al gedaan is/wordt en wat aanvullend mogelijk is. [REDACTED]: meer kwantificeren in weidevogelbeheerplan (M14 en M15 als no-regret / essentieel). In M10 bepalen hoeveel nodig is. We nemen nog geen kwantificering op in dit plan, koppelen aan aantal broedvogelterritoria is slecht toetsbaar.
- [REDACTED]: kan vernatten van percelen, ook teveel zijn en slecht zijn voor kleine zwaan? Dan moeten we er ook een maximum aan koppelen. [REDACTED]: terechte opmerkingen, hangt samen met M16 en M9, maar lijkt vooralsnog geen knelpunt, ze foerageren ook op nattere graslanden. Kleine zwanen vliegen in feb-mrt terug, dan komen weidevogels pas aan. Geen overlap.
- [REDACTED] is bebording afsluiting al jaarrond of per seizoen? Actie [REDACTED]: navraag bij [REDACTED]. Nu staat er geen periode in het beheerplan.
- [REDACTED]: predatie door katten ook benoemen i.r.t. weidevogels. Watergangen kunnen worden aangelegd als buffer. [REDACTED]: heeft landelijk ook de aandacht nu. Er zijn natuurlijk ook andere predatoren. [REDACTED]: impact predatoren in ruime zin opnemen. [REDACTED]: alles wat we weten en richting kan geven aan weidevogelbeheerplan opnemen. Met jurist kijken naar verwoording / nuancering.
- [REDACTED] heldere analyse en goede uitwerking!
- [REDACTED] is benieuwd naar welke maatregelen effect hebben op de omgeving, bijv. vernatten percelen. Zijn dit uitsluitend interne maatregelen of hebben sommige ook effect buiten het N2000-gebied? Boerenland ligt binnen N2000-gebied. [REDACTED] er zijn geen primaire knelpunten buiten het gebied. Westelijk van Arkemheen ligt de Eempolder, met vergelijkbare problemen. Verbeteringen in de Eempolder zijn niet noodzakelijk om hier doelen te houden, ook niet voor Nijkerkernauw (met haven, verkeer en recreatie). In hoeverre dat gecorreleerd is met effecten in het gebied weten we niet.
- [REDACTED] in hoeverre staat Arkemheen bij GNM op kaart? [REDACTED]: Arkemheen is niet N-gevoelig. [REDACTED]: oevers wel? [REDACTED] overgangsgebied Veluwe-Vallei misschien, gebied zelf niet. Hierover

vindt binnen de provincie afstemming plaats. In H.3 komt de beleidsopgave met tekst over GMS en overgangsgebieden om de relatie te leggen.

Rondvraag

- [REDACTED]: doorkijk naar proces Arkemheen. We hebben nu een communicatieplan gemaakt. In het derde projectgroepoverleg bespreken we een volledig concept-beheerplan, daarna willen we naar de gebieden met een informatiebijeenkomst. In hoeverre is het bij Arkemheen belangrijk dat we omwonenden meenemen, of is het zo klein dat een schriftelijke ronde voldoende is? [REDACTED]: kijkend naar maatregelen en inrichting als weidevogelgebied met afsluiting van wegen en beperkingen visserij, effecten op landbouw, heeft het beheerplan impact op het gebiedsproces. [REDACTED]: maatregelen staan ook in het huidige plan (M7 en M8), dus zijn geen verrassing. Volgens [REDACTED] wel, omdat de provincie weinig druk heeft gezet om de maatregelen uit te voeren en deze nu gaat herhalen en uitbreiden. [REDACTED]: best veel impact, wel doen. [REDACTED] hoe dan en wie benaderen we op welk moment? Moet de gemeente nog aanhaken in het PGO3? Of gaan we ze apart informeren? Actie [REDACTED] n.a.v. maatregelen die er nu liggen contact opnemen met de gemeente om te peilen en vooruit te kijken. Gemeente ook vragen hoe omgeving erbij te betrekken. Nu is er in Arkemheen geen gebiedsproces en zijn er geen nieuwsbrieven meer rondgestuurd.
- [REDACTED]: hoe loopt het proces van het waterschap voor de voorbereiding van het peilbesluit? [REDACTED] daarvoor komt een informatieavond voor gebruikers, eigenaren, pachters, SBB. Vaststellen beheerplan is richtinggevend. Daarna volgt het proces voor het opstellen van het weidevogelbeheerplan en het peilbesluit, die kunnen worden gekoppeld.
- [REDACTED]: n.a.v. vraag [REDACTED], delen uit de werkversies komen mogelijk nog in bijlagen. We kunnen niet verwijzen naar het oude beheerplan. Het nieuwe beheerplan wordt een zelfstandig document, het oude beheerplan komt te vervallen.

Vervolg

Op 21 september is de derde en laatste projectgroep waarin we het eindconcept bespreken van het volledige beheerplan. Ook dan zullen we een aantal discussiepunten aan voorleggen. In oktober-november wordt een streekbijeenkomst gepland. In PGO3 wordt deze bijeenkomst nader toegelicht. Op 1 december ligt er een eindconcept bij de provincie.